

MAGYAR KURIR.

Indult Bécsből, Pénteken, November' 9-dikén, 1827.

Joniai Szigetek.

Bétsben a' mult szerdán reggel szörnyítő ujság lepte meg a' közönség' figyelmét; ez adatott egész estvig szájról szájra; 's ennek további felvilágosodását várják már most mindenek. —

Addig is, míg ehez szerentsénk lehetne, ne felejtkezzünk el azon szavakról, mellyeket Ibrahim Basa az Anglus és Frantzia Admirálisoknak, Codringtonnak és Ritter Rignynek mondott: „Ő megígéri, hogy Császárijának meghatározott parantsolatja nélkül nem fog rájok először tüzet adni, de ha erre parantsolatot talál venni, már ezen esetben ellenségeinek nagyobb erejével se gondolván, és semmi veszedelemtől nem félvén, tellyesíteni fogja Urának parantsolatját.“ — (lásd a' M. Kurir 36-dik árkusán a' 185-dik lapon azon periodust, melly így kezdődik: Ibrahim 's a' többi).“

Mi tehát ez a' szörnyítő ujság? — mint ha szemmel látnám tisztelt Olvasójim' szájában ezen kérdést. Itt következik szórolszóra fordítva: — „

„Éppen most érkezének-meg Bétsbe, rendkívül való postán, a' következő tudósítások Zántéből —

Zante Oktober 21-dikén 1827-ben délelőtti 10 órakor:

„Az ólta, hogy egy Jóniai bárka, a' melly Navarint tegnapeste hagyta oda, ez előtt fél órával ide érkezett, az a' hír kerekedett szárnyra minden felé, hogy a' Navarinban tartozkodott egész

Török és Égyptomi Flottát felégették tegnap délután az öszszetsatolódot-Hatalmasságoknak hajós sergeik. Mihent ezen hír Zántéban szellyel futott, azonnal mindenek a' kikötőhelynek azon partjára futottak, hol az egészségre ügyelő hivatal Cancelláriájának épülete áll, 's a' hova ezen bárkának is kikötni kellett, magának a' bárka' vezérének tulajdon szájából akarván hallani ezen nagy ujságnak valóságos mivoltát. Ez esküvéssel és betsületére erősítette, hogy ő szemeivel látó tanuja volt a' történetnek, 's azt is elbeszélte, hogy elébb az Anglus azután a' Frantzia hajók osztálya tüzelt rá a' Török Flottára; az Orosz hajók' osztálya pedig nem tett semmi mozdulást. Maga ez a' bárka-vezér is olly veszedelemben forgott, éppen hogy el nem vezett, de az ő bárkája is nagyon megrongáltatott. Minden ember azon töri az eszit, hogy valyon mi adhatott alkalmatosságot az Öszsze tsatolódot Hatalmasságok' hajós Osztályaiknak ezen lépés' tételére.“

Zante Oktober' 21-dikén délutáni 1 órakor:

„Éppen most érkezék-meg ide Navarinból egy Tsajka hat futó Görögökkel, kik a' Török-Égyptomi hajós seregnek felégettetését a' magok vallástétele által tellyesen megvalóságosíták.“

Helvétzia.

Párisból Görög Ország felé folytatott útjában e' hónap' 25-dikén Basilia

városába, 26-dikán Tygurumba érkezett Gróf Capodistriás, jövődő béli Görög Elölülő úr, 's a' következő napon este Bernan által Geneva felé tovább indult, hol hasonlóképpen keveset mulatván, onnét Marsiliába vagy Ankonába veszi utját, honnét vagy Anglus vagy Frantzia hajó fogja felvenni és Görög országba által szállítani.

Francia Ország.

A' Világosító-torony nevű Havrei Ujságban (Pharus) 's abból a' Fr. Gazetteben is illy Czikkely találtatik minden további megjegyzés vagy magyarázat nélkül: — „

„A' kereskedőség örömmel fogja hallani, hogy a' Frantzia országlószék, mint látszik eltökéllette magában, hogy az Algiriai prédáló hajók' elejibe, nem soká hártárt vessen. Halljuk, hogy az Algiriai kikötőhely előtt vígyázaton álló Frantzia hajóknak száma neveltetni fog. Az is jelentetik, hogy azon sergeknek, mellyek Algiriába a' szározra ki fognak szállittatni, 's a' mellyeknek száma 20,000 emberekre tétetik, Marschall Marmont neveztetett fő vezérjékké. A' kereskedőség meg fogja ezen készületekben a' Frantzia Monárkhának jó akaró gondoskodását esmérni.“

A' Fr. Kereskedőségről lévén szó nem fog unalmára szolgálni Olvasójinknak, ha ezen Országnek kereskedési állapotjára figyelmet fordítanak: — „

„A' hajókázás, így szoll a' Gazette, ez a' nemzeti gazdagság' bőséges kútfeje, melly nélkül Fr. Országnek 25 esztendő-kig kelle (t. i. a' revolútzio alatt) ellenni, olly nagyon virágozni kezdett nállunk 14 esztendő-k-ólta, hogy jelen lévő állapotját, Olvasójinknak elejibe terjeszteni méltónak tartottuk: —

I. Azoknak a' Fr. kereskedő hajóknak száma, a' mellyek Európán kívül idegen országokra használtatnak, ennyi: Bordeauxban 210; Havrében 180; Marsiliában 170; Nantesben 110; S. Malóban 30; Dunkirchenben 25; Rouenben 12; Diepeben 12; Kaenben 10; Cherbourgban 10; Boulognében és Calaisben 10; Brestben 9; Beyonnében 8; Lorientben 6; Cettében 6; la Rochellében 4; a' több hátralévőkben 8 — mind együtt 820 hajók — melly általjában 250 tonnára számittatván, mind együtt, 205,000 tonnát hordozhatnak.

II. Azoknak száma, mellyek egyik Frantzia kikötőhelyből a' másikba, vagy Európában ez vagy amaz Országnek kikötőhelyeibe járkálnak, ide számlálván azokat is, mellyek a' Terre-neuvi tengeren Bothal (Stockfisch) fogásban foglalatoskodnak, 1800-ra telik; és ha ezek között egyegy 150 tonnára tétetik, ezek mind együtt 270,000 tonna terhet birnak-el.

III. Harmadik nemű hajók azok, mellyek tsak a' Frantziá partok mellett ideamoda használtatnak. Ezeknek száma 5380-ra telik, 's ha ezek között egyegy, általjában véve tsak 50 tonnára tétetik, együtt ezek is 269,000 tonnát birnak-el.

E'szerent 8000 Frantzia hajók használtatnak a' kereskedésre, mellyek mind együtt 744000 tonna vagy egy tonnát 20 mázsára számlálván, 1,880,000 (1 millió 880,000) mázsa terhet hordozhatnak.

Egy nagyobb hajón 15 ember szolgálván 820-szan 12,300.

A' középszerűekre 10 ember kívántatván 1800-zan, 18,000.

Az apróbbakra pedig 5 ember kívántatván, az 5380-ra 26,900 emberek, az egész kereskedésre mind együtt 57,200 embezek kívántatnak. Ha a' hadi hajókon szolgáló Frantzia embereket is ide számláljuk, nem tsaljuk-meg magunkat, ha azt mondjuk, hogy Frantzia országban szün-

telenül 80,000 emberek formálódnak a' tengeri szolgálatra.

Ugyan a' Fr. Gazetlében Okt. 29 dikén fordultak elé ezen szavak: — „

„Báró Z a c h, a' ki M a g y a r származású ember, 's a' mi időnkben leghíresebb A s t r o n o m u s, éppen most nagy betegségből gyógyított ki Orvos Doktor C i v i a l e által, ki negyven apró, darabos követskéket, vett ki a' hójagjából, a' természet útján, szerentsésen.

Orosz Birodalom.

Ezen birodalomban azzal a' határtalan jussal birtak eddig a' földes Urak, hogy a' rosz és erköltstelen örökös parasztjait, tsak a' helybéli törvényszéknek engedelmével, mint lakosokat, Sibiába küldhették, és megeshetett, hogy némelly nemesek ezen állapotban és hatalommalélés mellett az emberiséggel ellenkező dolgokat is követhettek-el. Most már az előbbeni Országló Tanáts kiegészzítő rendelkezet ragasztott ezen előbbeni határozásokhoz, mellyek szerént a' földes uraságnak ezen jusiai az ő tulajdon parasztjaik eránt jóval keskenyebb határok közé szorított, példának okáért: Az az örökös paraszt, a' kit minden törvényes megítéltetés nélkül a' tulajdonosnak kívánságára Sibiába lakosnak lehet küldeni, nem lehet idősebb 50 esztendősnél, és semmi vénség miatt való elgyengülési vagy megsebesülés miatt való baja nem lehet, 's annak megnyerése végett, hogy a' földes úr valakit Sibiába küldhessen, S u p l i c a n d o kell néki a' tartomány' Kormányozójához folyamodni, 's több e' félek.

Spanyol Ország.

A' Frantzia Ujságlevelekből ezeket szemelhetjük ki a' Spanyol országban folyó dolgokról:

A' M o n i t ö r b ő l: — Barcellona Okt. 17 dikén. Oberst B a z a, S. Coloma-de-furnes nevű faluban a' maga Regementjével, B a l l e s t e r nevű Rebellis vezért megtámodván, a' Királyi katonaság rettentő megszárlást követett-el az Insurgensek között. A' földet halottaknak és sebesekek testeik borították-bé. El is fogattattak sokan, 's minden munitzióját elvesztette a' Bánd, egy hegyi ágyujával és számos öszvérekkel együtt. A' megmenekedett Rebellisek a' hegyek közzé futottak. —

C a r r a g o l még Katalóniának egy szegletéről a' másakra futkosván a' maga Rébellis tsapatjaival, e' képpen még fenntarthatja magát egy időtskéig, de lehetetlen, hogy őtet is el ne fogják a' Királyi sergek, ha tsak vagy önként meg nem adja magát, vagy a' tengeren útat nem vesz.

Generális R a m a g o s a, ki legtöbbet tett arra, hogy a' Király arra vegye magát, hogy személyyesen Kataloniába jöjjön, 's kit a' Rebellisek fel akartak akasztani, elébb C a r d o n á b a vette futását, de már megérkezett Barcellonába. Azok az emberek, kik V i q u e b e n, a' Királyi sergeknek oda való visszatérése után elfogdostattak, olly polgárok, kik a' Rebellisekhez segedelemmel viseltettek, 's őket arra segítették, hogy a' várost elfoglalhassák. —

A' Barcellonai Frantzia Kommandáns-hoz R e i z e t h e z Párisból Kurír érkezvén, az ő Gen. Stábja vezére azonnal elútozott Tarragonába a' Királyhoz. A' Királynak Okt. 15-dikén esett születése napja reggel ágyúlövések által jelentetett. Ő Felsége délben a' Püspöki templomba ment gyalog a' nagy sokasággal mindennünnét özsze gyülekezett nép között, hol nagy pompával való T e D e u m l a u d a m u s énekelletett. Ő Felsége a' nagy ajtónál szokott tisztelettel fogadtatott. A' T e D e u m után egyenesen vissza tért palotájába. Visszamenetelekor gyakran megállott a' tolongó sokaság között. Megér-

kezven palotájába maga elejibe botsátotta a' Tisztikarokat és az egyéb előkelőket, kiknek száma közel 730-ra telt és a' kik mindnyájan kézsokolásra is botsáttattak. Délután a' tengerre sétált ki két gályának megszemlélésére, hol közel egy órát tartózkodott. Estve szépen megvilágosított az egész város.

A' *Gazette* szerént olly jó egészsége volt a' Királynak, hogy jobbat kívánni se lehetett. *Tarragonán* a' egész köre, melynek közönségesen *El-Campo-de-Tarragona* a' neve, az ólta, hogy a' Király ott tartózkodik tellyes tsendességben van.

A' *Constitutionel* szerént *Bessieresnek* egy *insurgens* sogora, kit *Okt. 20-dikán* *Puiczerdában* agyon akartak löni, *18-dikra* viradó éjjel elszökött a' fogházból. Már *Kataloniában* tsak kevés Fők találatnak, kik még meg nem adták magokat. *Jep*, még *Bagánál* áll néhány gyáva *insurgensekkel*. Minden környülállásokból azt lehet kihozni, hogy nem soká az egész támodás el fog tsendesedni.

Cseh Ország.

A' Prágai Ujságban következő Tudósítás találatik:

Cseh Országban a' *Rakonitzi Kerületben* gyakori gyujtogatások miatt, a' *Statarius Processus* (*Stand Recht*) ki hirdettvén, a' *Lakosok*, és *Tisztikar* szemes felvigyázása következésibe, egy *Neustupa Ferencz* nevezetű gyujtogató felfedeztetett, kiis *Dokes* nevű faluban egy Csürt fel gyujtott. A' puhatlodás szerént *October 15-kén* estve nyoltzadfél órakor ezen Csür hirtelen lángba borulván, nem tsak ez, hanem a' benne lévő feles mennyiségű *Takarmány* is hamuvá égett. A' *Lakosoknak* az oltásra serény, 's feles számú megjelenések, és az éppen ezen idő pontba uralkodott tsendes idő okozta az egész Helységet fenyegető *Veszedelemnek* eltávoztatását, 2359 for. 50 kr. *W. W.* betsültetett mindazon-

által a' kár. — Az égés közben már nagy gyanu éledett, egy *Dobray* nevű falubeli, 16 esztendő *Neustupa Ferencz* nevezetű napszamosra, és eránta ezen gyanu tsak hamar annyira megerőssedett, hogy a' *Rakonitzi Kerületnek* *Kapitánnya* *Cs. K. Gu-ber. Consiliarius* *Gróf Auersperg Úr* illőnek találta, a' *Statarius Processus* folytatására *Prága fő Várossábul* a' *Criminális* ítélőszék tagjaiból törvényes szám szerint való *Birákat* meg hívni, és a' gonosztévő ellen való *Keresetet*, a' tettnek helyén folytatni, ennek következésibe minekutánna a' kiszabott *Törvényes* utasításoknál fogva az egész *Tett szoros 's környülállásos* *Visgálat* alá vétetett volna, és tökéletes próbák szerént kivilágosodott: hogy a' gyujtó gonosztévő *Neustupa Ferencz* volt, őtet mint gyujtogatóbűnöst halálra, és pedig kötéllal való büntetésre ítélte, melly *Ítélet* nékie azonnal értésire is adatott, és a' halálra való készületre két óranyi idő engedtetvén, *October 21-kén* 1827-dik eszt. *Dokes* mellett egy dombon fel akasztatott.

Bécs.

Császár és Király Ő Felsege méltóztatott *Fő Tisztelendő Fogarasi János* Urat, az itt lévő *Szent Borbála Görög Catholikus Egyház Parochusát*, *N. Ugotsa Vármegyében* a' *Munkátsi Püspökségben* helyheztetett *Nagykomjáth* nevű helységből való nemes szármozású *Hazánkfiát*, ki is az említett *Parochiánál*, melly a' *Lemberg* *Görög Catholikus Érsek* és *Gallitziai Metropolita* alá tartozik, 1814-től fogva 1820-ig, részint mint *Cooperator* részint mint *Administrator*, azután pedig mind ez ideig mint *Parochus*, 13 esztendő *ólta Bétsnek* mind belső mind külső városában elterjedve lévő terhes szolgálattal ösze köttetett *Parochiánál* szolgál, az ő buzgó és valóságos jó papi talentumaira, épületes lelki pásztorságára, szelid nyájas és

szemérmertes magaviseletére, szép tudományára, leginkább pedig azon fáradságos szolgálataira tekintvén, mellyeket ő az itt lévő Magyar és más Regementekben találkozó Görög és Romai rítuson lévő számos katonasághoz a' beteg és fogházakban, mint a' Monárkiánkban találtató minden nyelveket értő és beszélő Lelkipásztor, ezen esztendőnk alatt mutatott, a' fennebb tisztelt Metropolitána Egyház Kánonokságával 's az ahoz tartozó megkülömböztető címerekkel, kegyelmesen megtisztelni.

Ő Cs. K. Felsége méltóztatott Moldovai lakost és a' Cs. K. Ágenséghez tartozó Stárostát Georgias János Austriai alattvalót, megkülömböztetett érdemeit tekintvén, a' Polgári nagy és gyűrűn függő pántlikás arany emlékezet-pénzel (medállyal) megtisztelni.

A' minek bővebb felvilágosodását nagyon vártuk — itt van!

Kivonások egy levélből, a' melly Nov. 5-dikán indult Triestből:

„Zántéből tudósítatunk, hogy Bollo Francesko egy Szárdiniai kereskedő hajónak Kapitánya, ki, Oktobernek 20-dikán délután a' Navarini tengeren tartózkodott 's 21-dikben Zántébe érkezett, a' következőket beszélt az egészségre ügyelő tiztség előtt: „Ő Okt. 20-dikán délután 2 órakor szemeivel nézte, hogyan eveztek a' három Szövetséges Hatalmasságoknak hadi hajóik tellyesen kibotsátott vitorlakkal, elől a' három Admirális hajók menvén, Navarin felé; 's mint hogy ő nem is gyanította, hogy ez ellenséges célzással történne, bizonyos távolságra ő is utánnok ment, de nem soká, délutáni 3 órakor, elébb a' három Admirális hajókat 's azután lassanként a' többeket is agyuzáshoz fogni látván: ekkor ő jónak tartotta vissza térni, 's még egy darabotskáig a' kikötőhely előtt le's-fel evezvén, azután onnét útját egyenesen Zántéhez venni, hova mint ott tud-

va van, 21-dikben reggeli 9 órakor érkezett-meg. Beszélt továbbá, hogy útjában az agyuzást egész estvéli 7 óráig hallotta, 's ettől estve 9 óráig tsendesség lévén, akkor ismét elkezdődött, 's ő azt 21-dikben, reggeli 3 óráig hallotta, kevés-keves megszűnéssel. —

„Thétis nevű Anglus kereskedő hajónak Kapitánya Newton Williám, ki tegnap, Nov. 2-dikán estve érkezett-meg a' Navarini öbölből, honnét 21-dikben délután jött-el, ide — így adja elé a' történetet: „Ő, 21-dikben reggel 2 mértföldnyire állván Navarintól, a' kikötőben sok hadi hajókat látott Anglus, Frantzia és Orosz Zászlókkal állani, hova ő azután maga is bévezett a' bárkájával, a' végre, hogy megkérdezze az Anglus Admirálistól: tanácsosnak tartja-e, hogy Odessa felé, hova Triestből utozik, útját tovább folytasza? Az Anglus Admirális hajóján találta a' Kapudáná Beget Tahir Basát, ki a' verekedésnek eltsendesedése után azért ment vala oda, hogy az Anglus vezérrel alkudozásra lépjen. Még ekkor 10—12 Török hadi hajók égtek. Az Admirális hajóján lévén, ugyan egy Anglus tizst, ki néki azt tanácsolta, hogy menjen most inkább Zántébe vissza, mint sem Odessába, a' következőket beszélt: „

„Az Anglus Admirális hajón, a' 21-dikben 3 órakor kezdődött és 7-tig tartott verekedésben 50 emberek estek-el; maga ezen hajó is nagyon megrongyóltatott. Legkevesebb kárt vallott az Orosz Flotta (tsak ugyan ez is részesült tehát a' verekedésben). A' Török hadi hajók közül 25—30 repült-fel a' levegőbe. Arrol, hogy mi adott a' verekedésre alkalmatosságot, röviden ennyit mondott néki azon tizst, kivel az Admirális hajón beszélt: „Minekutánna az „Okt. 4-dikéig elé fordult történetek után „a' Török hajók a' Navarini kikötőhelybe „mind vissza takarodtak volna, azt a' há- „tározást tették a' Szövetséges Admirálisok,

„hogy ugyan oda ők is bévezzenek ser-
„geikkel, részint azért, hogy ott a' szél-
„veszek ellen bátorságban lehetnek, ré-
„szint pedig, hogy ott a' Török hajóknak
„minden mozdulásaikat közlelről szemlél-
„hetik; vagy pedig arra kényszerithetik őket,
„hogy menjenek vissza Alexandriába és
„Konstánczinápolyba. De ezt a' Törökök
„nem akarták megengedni; ellentálláshoz
„készítették magokat, 's rájuk tüzeltek a'
„bévezőkre. Innét verekedés fejlődött-ki;
„ennyiben áll az egész dolog' mivolta.“

Mint hogy a' Kap. Newton Navarin-
banléte alatt a' tenger hánykódni kezdett, ő
is jónak találta a' bárkájával a' maga ha-
jójához vissza térni, 's egyenesen Zánté-
hez evezni, honnét, két napi tartózkodás
után, melly idő alatt egyebet semmit se
hallott, ide Triestbe vette utját.

S t i r i a.

Mária-Zell, azt a' híres Bútsújá-
rás-hellyet, e' hónap' 2-dikára viradó éj-
szaka az a' szörnyítő tsapás érte, hogy né-
hány házokon kívül egészen hamuvá égett.
Az éjjeli égés' rettentőségéhez a' szörnyű
szélvész is oda járulván, semmi emberi
iparkodás nem használt a' tűz' dühösségé-
nek tsendesítésére. Vagyonaitak feláldoz-
ván, tsak életjeknek megtarthatásán gon-
doskodhattak a' lakosok: 's még is 11 sze-
méllyek égtek oda, t. i: Ott nevű háztu-
lajdonos, feleségével, fijával, két unoka-
léánykájival, 's három tselédeivel; végre
egy tzipőkemester két tselédekkel. Az egész,
magát eddig jól birt mező város hamu-
ban fekszik. A' pompás templom, a' pa-
pok' háza, a' Posta ház, 's minden előke-
lő polgári házak oda lettek. Tsak valami
4 paraszt házak a' betegek' háza mellett,
's az úgy nevezett Sandbigl felé 7 apró
házak maradtak-meg. A' Boldogságos Szüz'
Szent képét, a' Simon' hegyén lévő kisdud
templomba tették-bé. Az elégett házakat
140-re számlálják. —

A' tűz' éjféلكor a' Bétsi utza' végén

kezdődött; felóra alatt az egész várostüz-
be volt borúlva minden nevezetesebb épü-
leteivel együtt. Semmi emberi segedelem
nem használhatott semmit. A' tűznek hir-
telen való elhatalmazása miatt a' Cs. K. Vas-
hámorhoz tartozó tűzoltó szekerek még
bé se mehettek a' városba. Rettentő ijedést
okozott a' főbb templom' tornyának leros-
kadása, melly a' zürzavart még nagyobb
gráditsra emelte.

Magyar Ország.

Pestről Nov. 3 dikán: — „

„A' Pesti Kir. Universitásnál Okt. 31-
dikén ritka inneplés tartatott, midőn a'
Tudós Karoknak, több Úri vendégeknek,
és a' számos ifjuságnak jelenlétében Nagy-
ságos Krobot János Almádi B. A. Apá-
tur, és Nyitrai Kanonok, mint az Uni-
versitásnak Rectora és a' Philosophiai Kar-
nak Előllülője nagyobb féle Arany érdem
pénzzel, és pedig pántlikáról függővel, Ő
Császári Királyi Felségének kegyelméből
felékesítette T. T. Haliczki András Urat,
a' ki ötven esztendeig fáradozott az ifju-
ság tanításában, és nevelésében, 's köze-
lébb a' Magyar Universitásnál, a' Német
nyelvnek, és Litteraturának buzgó Taní-
tója volt. A' Kegyelmes Felség az ő tete-
mes érdemeit, és hosszú szolgálatját te-
kintvén, őtet 800 for. penzióval nyugoda-
lomra botsátani, és személyes megtisztel-
tetése végett, Nagy Arany Emlék pénzzel
felékesíttetni méltóztatott. A' tisztelt Rector
Úr fontos Deák beszéddel nyitotta meg az
inneplést, és annak végével, a' tisztelet-
nek jelét az érdeemesnek melyére függesz-
tette. A' midőn az egész gyülekezet örven-
detes éljen kiáltásra fakadott. Akkor a' meg-
tiszteltetett öreg érzékeny háláadatosságát
nyilatkoztatta ki a' Kegyelmes Felség eránt,
a' jelenlévők pedig újjabb éljen kiáltással
tetézték.

Elevenedik az igaz Magyar, mikor
olvassa, hogy hazafi társai még a' kül-

földön is melly nagy buzgósággal iparkodnak kimutatni az élő magyar lelket. Ezen léleknek élő tüze fénylik a' következő tudósításban is:

Páduából. Huszon négy évek elfolyása alatt Herczeg Eszterházy nevét viselő Nemes Ezeredünkben, Előljáróinak, tellyes meglegedésével, Tiszti társainak barátságával, alattvalóinak tiszteletével, és szeretetével, folvást borostyánnal tetézve szolgáló, most pedig egészségének tsüggedése miatt nyugodalomra menendő, Ts. Ns. Nemzetes és Vitézlő Soltész György Hadnagy Úr, több Ts. Ns. Vármegyék' Tábla Bírāja, Ezeredünktől való elválása előtt, még nevét azzal örökösítette, hogy igazgatása alatt Ezeredünk All-Tiszteiből, az alkalmazottokat kiválasztván, vélek folyó esztendő Október 4-dikén Felséges Uralkodó Fejedelmünknek Neve' napján, Kemény Simon, T. Kisfaludy Károly régen Ezeredünkben szolgált Fel Hadnagy Úr által írott eredeti darabot, ezen 400 évvel Róma előtt Attenor Trajánus által épült, mostani lakhelyünkben Pádua városában, Polo nevezetű Dilettansok ékesen kivilágosított Theátrumában eljátszodtatta. A' darab a' Néző Vendégek egész meglegedésekre módosan előadatott, 's a' végén újra felhúzatván a' Kárpit, a' Játszó Társaság által az Ezered Bandájának kísérésével elénekeltetett: „Isten tartsd meg Királyunkat 's a' t.“

A' Darabban különösen megfelelték Rolléjoknak V al t e r I s t v á n, mint Hunyady, T h ú r ó c z y F e r e n c z, mint Kereszthy, nem különben dítséretesen játszodtak: T s i n t a l a n mint Öreg Kemény, M a t y o v s z k y J o s. mint Ida, Z a v o r s z k y J á n o s mint Mohai, S á n d o r Péter, mint második All-Vezér, J o o M á t y á s és K l e m e n t s i k mint Parasztok, és a' Stráza-Mester Raposnak 6 esztendő's fija mint Lajos.

A' Theátrumban az itt fekvő P a p p

Generális, Stabális, Fő és All-Tisztek voltak, ezeken kívül pedig számos Olasz Uraságok jelentek meg, és ámbátor nyelvünket meg nem értették, mégis a' Játszóknak mozdulatjaival tökéletesen meg voltak elégedve, 's az ének végén háromszori, Eljen és „Viva l' Imperatore' hangzott, azután a' Játszó Személyek tapsolással kihívattattak, melyre T h u r ó c z y F e r e n c z, az Igazgató Hadnagy Úr által készített rövid megleközönő beszédet elmondotta, és így újra Eljen Uralkodó Fejedelmünk! harogással végződött ezen örvendetes nap. —

Végezete a' közelébb kijött Magyar Kurír végén félbe maradt Fiumei tudósításnak:

Okt. 8-dikán 4 óra tájban délután ugyan Fiumeban tengeri pályázás (Regatta) tartott, melyben a' Sajkák egymást sebes evedzéssel megelőzni igyekeztek. A' Fő Vendégek valamint ezen tengeri mulatságon, úgy a' jutalom kiosztásán is jelen lenni méltóztattak. — 9 dikén Ő Cs. Kir. Fő Herczega az ide való papi, és világi Rendeket kegyesen Maga eleibe botsátani, tölök bútsút venni, és fogadtatásának minden részei eránt tellyes meglegedését kijelenteni méltóztatott. Ehez képest 10-dikén tsak ugyan Ő Cs. Kir. Fő Herczega a' Nándor-Ispány nagy és fényes kísérettel tölünk eltávozván Ogulinnak vette útját, a' Fő Herczegaszszony pedig Fő Herczegi Magzataival, és egész Udvari népével 12-dikén Károly városa felé távozott el. Nem lehet kimondani, melly édes, és kedves emlékezetet hagytak magok után a' Cs. Kir. Fő Herczegi Személyek, kiknek nálunk mulatása alatt mindnyájan azon belső meglegyőződéssel teltünk-el, hogy Fő gondoskodásokat Magyar Hazánknek gyarapodása, és boldogítása legbuzgóbban foglalatoskodtatta. Melyre nézve azon legforróbb kívánság követte, hogy a' Mindenható fő betsű életeket még sok esztendőkre terjessze.“

J e l e n t é s.

Az Ő Cs. K. Felsége' Születésének 60-dik
Innepéről 's ezen könyvről:

Isten tartsd-meg Ferencz Csá-
szárt.'

Februáriusnak 28 dika fogja nekünk azt
a' megbetsülhetetlen szerentsét adni, hogy
a' mi szívből imádott Császárunk születé-
sének h a t v a n a d i k innepét tarthassuk. —

Ez a' nap az egész Monárkhiában
Örömmek napja, és ezt egy hazafi Költő
se akarja megérni, a' nélkül, hogy ne
énekeljen rolla. —

Ezen igaz szívből származó kiömlé-
seknek nem kell gyümöltstelenül elhang-
zani: fenn kell ezeknek a' jövő világ'
számára tartatni, mint a' hazaszeretnek
buzgó bizonyosságai. Én ezeket a' milegké-
sőbb maradékaink' számára, össze fogom
gyűjteni, hogy mint egy jó szagú bokré-
tát által adjam nekik. —

Mint hogy az Austriai Monárkhiának
több tartományaiból olly meghívásokat
vettem, hogy az Alattvalói Szeretnek
ezen Czim alatt kijött emlékezet-könyvé-
nek, Isten tartsd-meg Ferencz
Császárt 2-dik kiadására való Előfizeté-
si időpontot tenném tovább, arra hasz-
nálom ezen alkalmatosságot, hogy az első
munkához egy olly toldaléket adjak, mely-
ben mind azok az új gyűjtemények meg-
legyenek, mellyeket több féle akadályok
vagy a' Küldőknek elkésése miatt elébb
meg nem kaphattam — hanem e'-mellett
azokat a' munkákat is, akár v e r s e k-
ben akár p r ó s á b a n legyenek, különö-
sen kiadom, mellyek az Ő Felsége' Szüle-
tésének 60 d i k I n n e p é t illetik, és az Ő
ditsóséggel 's szeretettel ékeskedő továb-
bi életéhez való tiszta szív béli ohajtáso-
kat foglalván magokban, olly tulajdonság-

gal fognak birni, hogy egy olly munká-
nak foglatját tegyék, melynek ez a' Czi-
me: Isten tartsd-meg Ferencz
Császárt! —

Bé lehet az ezen toldalékba tartozó,
két rubrika béli tárgyakat, mátol fogvást
az alólírthoz küldeni, a' kikötelességének
esmeri egyszersmind azt is kihirdetni, hogy
ebbe minden nyelveken iratott segedelmek
felvétettnek. —

Ezen Segedelmek' béküldettetésének
időpontja Januárius' 10-dikéig terjed 1828-
ban. Az előfizetés' időpontja pedig Januá-
rius' végéig ugyan azon esztendőben. —

A' könyv' árra nem nevelődik, hanem
úgy marad, mint volt: nyomtató papíro-
son 4, írópapírosan 8, legpompásabb ki-
adásban 12 forint C.pénzben, és a' Kiadó
az ezen kiadásból bėjövő summát egy fun-
dusnak a' szegény V a k o k számára lején-
dő felállittatására határozza. —

A' Részesülőknek neveik és hogy hány
exemplárra melkora summát fizettek, ha
különösen meg nem fogják tiltani, a' mun-
ka' elejibe nyomtattatnak. —

Hasonlóképpen különös laistromban
kinyomtattatnak azon Dolgozóknak neveik
is, kik ezen minden tekintetben valóság-
gal hazafi indulatból származó munkát
fárodozásaikkal elősegélik. —

A' levelek, irások, rendelések, és pén-
zek, a' P o r t ó n a k megfizetése mellett, a'
kiadóhoz küldettessenek, kinek neve:

B ä u e r l e A d o l f.

a' fenn nevezett könyvnek kiadója 's a'
Közönséges Theátrumi Ujság 's a' mester-
ségek, a' literatúra, és a' társasági élet'
barátai időtöltő leveleiknek Redaktora,

Költ Bétsben Okt. 18-dikán 1827-ben.

I g a z i t á s. — A' 37-dik számú M. Ku-
rírban a' 292 tődik lapon, első hasábon
alólról a' 20-dik sorban Török helyet An-
glus olvastassék.